

- 21 Witericus regnavit annos 6, menses 10.
 22 Gundemarus regnavit annum 1, menses 10, dies 14 [13].
 23 Sisebutus regnavit annos 8, menses 11, dies 16, alias menses 6.
 24 Item Reccaredus regnavit annos [menses] 3 [4], alias paucos dies.
 25 Suintihla regnavit annos 10.
 26 Sisenandus regnavit annos 4 [3], menses 11, dies 16.
 27 Chintila regnavit annos 3, menses 9 [8], dies 9.
 28 Tulga regnavit annos 2, menses 4.
 29 Chindasvintus [Cindasvindus; Aguirre Chindisvindus] solus regnavit annos 6, menses 8, dies 11. Item cum filio suo domino Reccesvinto [Ag. Recesvindo] rege regnavit annos 4 [3], menses 8, dies 11 [Ag. 12]. Obiit pridie Kal. Octobris, æra 691.
 30 Reccesvintus [Reccesvindus] a solus regnavit annos 23, menses 7 [6], dies 11 [2]. Obiit Kal. Sept. die 4 feria, hora 3, æra 710, anno incarnationis Domini nostri Jesu Christi 672, anni cycli decemnovennis 8, luna 3. Idem cum patre suo regnavit annos 4, menses 8, dies 11.
 31 Suscepit autem dominus [gloriosus dominus] Wamba regni gubernacula eodem die quo ille obiit, in supradictis Kalend. Septembribus, dilata unctionis

A solemnitate usque in diem 13 [Aguir. 14] Kal. Octob. Luna 21, æra qua supra. Idem quoque gloriosus Wamba rex regnavit annos 8, mensem 1, dies 14. Accepit quoque pœnitentiam prædictus princeps die Dominico exeunte, hora noctis prima, quod fuit pridie Idus Octobris, luna 15, æra 718.

32 Suscepit autem [statim] succedente die, secunda feria, gloriosus dominus noster [deest noster] Ervigius regni sceptrum, quod fuit Id. Octobris, luna 16, æra 718, dilata unctionis solemnitate usque in supervenientem diem Dominicum, quod fuit b 12 Kalendas Novembris, luna 22, æra qua supra c.

Item quoque gloriosus Ervigius rex reg. an. 7, diebus 25, in quo die in ultima ægritudine positus elegit sui successorem in regno gloriosum nostrum dominum Egicanem, et altera die, quod fuit 17 Kal. Decembris, sexta feria, sic idem dominus Ervigius accepit pœnitentiam, et cunctos seniores absolvit, qualiter cum jam dicto principe, glorioso domino Egicane ad sedem regni sui in Toletis accelerent.

33 Unctus est autem dominus noster Egica in regno in ecclesia sanctorum Petri et Pauli Prætoriensis [Prætoriensis] sub die 8 Kal. Decembris die Dominico, luna 15, æra 725.

34 Unctus est autem Wittiza in regno die quo fuit d 17. Kal. Decembris, æra 738.

a Perquam recte probat Enricus Florez tom. II Hispan. Sacr. part. II, cap. 2, § 3, delendum esse verum *solus*, cum Reccesvintus post mortem patris tantum regnavit annos 18, menses undecim, id est, a prima die Octobris anni 653 ad diem 1 Septembris anni 672.

b Ita correxit id. Florez. cum Aguirrius legit 14.

c Hucusque edidit Aguirre, reliqua Maiansius, et post eum laudatus Florezius.

d 11. et recte nostro iudicio existimat hic legendum 18.

CARMINA APOLOGETICA

A PSEUDO-JULIANO PETRI. ARCHIPRESBYTERO SANCTÆ JUSTÆ,

BEATO JULIANO EPISCOPO SUPPOSITA,

Typis excussa ab Laurentio Ramirez de Prado in notis ad Luitprandi Chronicon, pag. 369 et seq., edit. Antwerp., anni 1640.

MONITUM EDITORIS HISPANI.

Piget multa, lector, in hæc duo subjecta carmina adnotare, Juliano nostro ab eodem Pseudo-Juliano attributa: neque id solum, sed et ab ipso conficta; cum ms. liber in bibliotheca sanctæ Justæ Toleti asservatus, ut ipse asserit, hæc et alia multa sancti Juliani carmina continens, sicut et ipsa bibliotheca, merum commentum sit, ad confingendas, faciliusque obtrudendas fabulas excogitatum ab homine mortalium omnium mendacissimo. Verum ut fateamur quod res est, prioris carminis ad imperatorem directi (cujus exemplar ante Pseudo-Julianum nemo viderat) ansam confingendi præbuit Isidorus Pacensis in suis Chronicis ita scribens: « Romam (Julianus) per suos legatos..... iterum cum versibus acclamatoriis, secundum quod et olim transmisserat, de laude imperatoris, misit » (Apologeticum), etc. Quem locum totidem fere verbis descripsit Rodericus in sua Hispaniæ historia. Unde illud Pacensis hauserit, ignoramus: certe Felix in elogio cum de Apologetico bis Romam misso loqueretur, versus nullos commemorat. Et en tibi Pseudo-Julianus carmen ipsum, a se solo feliciter repertum, statim obtrudit, quod nos nec dubitantes rejicimus propter levissimam proferentis auctoritatem. Alterum vero ad Sergium papam scriptum, atque ex eodem commentio ms. erutum, multo magis supposititium est. Nullus enim historicus hujusmodi carmen ad sanctum pontificem missum ne innuit quidem, multo minus ad Sergium: quem Sergium de Apologetico loquentes, nec Pacensis, nec Rodericus commemorat; et ut commemorarent, a nobis ut assentiremus impetrari unquam poterit, repugnante historiæ veritate. Constat enim ex Felice, quin et Julianus ipse testatur in concilio xv Toletano, anno 688 celebrato, Apologeticum se librum ante duos annos Romam misisse, scilicet anno 686 cum mortuo Benedicto II, in Petri cathedra sedebat Joannes V, cui successit Conon vita functus anno 687, sub finem Septembris. Quomodo ergo ad Sergium Cononis successorem carmen cum Apologetico misisset Julianus? Spurium ergo et commentitium habendum est.

MONITUM PSEUDO-JULIANI.

Papa Benedictus (II) offensus..... novitate vocum, scilicet, quod *voluntas genuit voluntatem*, et quod *Christus constaret ex tribus naturis, vel essentiis*, scripsit ad illum (S. Julianum) comiter, et verbotenus jussit latori, ut illum admoneret de propositionibus. Viens sanctus doctor aliquos scandalizatos esse novitate harum vocum, ad ipsum papam misit

libellum responsorium cum Petro regionario notario, et simul quædam carmina de imperii laude; quæ ego excerpti ex operibus sancti Juliani, quæ sunt hujusmodi.

Latius imperii majestas præterit orbem,
 Si pietas adsit, pervolat astra super.
 Cæsaris ensis enim debet defendere sedem
 humotam Petri, cui Deus ipse præest.

A quo suscepit vires titulique cacumen,
 Nonne illi, o Cæsar, ferre decebit opem?
 Romani decus imperii juga regibus infert:
 Illud agit populos, gentibus illud adest.
 Justiniane, tuæ frangatur robore dextræ
 Barbarus omnis iners, perfidus omnis homo.
 Cæsare te celebres portet nova Roma triumphos,
 Nomen ei invadeat nobile Roma vetus.
 Cæsare te referat virides Ecclesia lauros,
 Portet ab hæretica conditione decus.
 Et Monothelitæ subdant colla impia, papa
 Pastor sancte, tibi, clavigeroque Petro.
 Vincat, et æterna sedes sacra pace fruatur,
 Cæsare te teneat, Justiniane, solum.
 Vive diu, Cæsar: quæ dat Benedictus, adora
 Jussa libens, felix sic quoque Cæsar eris.

Rescripsit Juliano, et adhuc mordet; et jussit Julia-
 num, communicato consilio suo cum rege Egicane,
 cogi Toleti concilium episcoporum gentis Gothicæ
 et suæ nationale et universale, primo anno regis
 Egicani: et illic lectis epistolis explicuit se, et fecit
 alium Apologeticum cum carmine in laudem sancti
 papæ Sergii, qui successerat post alios Benedicto,
 anno 687 missis etiam tribus viris sapientissimis
 sanctissimisque ex clericis sanctæ ecclesiæ Toletanæ,
 ut res tanta postulabat, scilicet Felice archipresby-
 tero, Ulsando archidiacono, Musairo primicerio vel
 subdiacono, cum litteris, et libro Apologetico, ac
 carmine. Lectis litteris ac libro, approbavit eum
 sanctus papa Sergius, et legendum omnibus dedit;
 et actis gratis de labore et pietate, remisit cum reli-
 quiis, et sua benedictione nuntios cum litteris res-
 ponsalibus. Carmina hæc sunt deprompta ex ejusdem
 sancti Juliani epigrammatis, quæ sunt in libro ms.
 sanctæ Justæ.

A Ad te mitto libens codicem, sanctissime Sergi,
 Qui regis innumeras et moderaris oves.
 Inclyta pervasit nos laudum fama tuarum,
 Quod bonus et clemens sis, pietatis amans.
 Pectore, voce refers vendique ordine Christum,
 Cujus et in terris fungeris officio.
 Vive diu nobis et mundo, candide Sergi;
 Cui Julianus ovans oscula dat pedibus.
 Accipe clementi, Sergi sanctissime, vultu
 Scripta mea; excubias corrige, papa, meas.
 Perlege quodcunque est, quod epistola nostra do-
 [cebit,

Atque animo exiles curre labente notas.
 Est censura Dei tua, quidquid dixeris ipse,
 Hoc Deus in cælo duxerit esse ratum.
 A Domino Christo summa est concessa potestas,
 Claudere qui cælos, et reserare vales.
 Ergo, pater Sergi, parvo benedicito fratri,
 Ut fluat in nostrum gratia larga caput.
 Regis Egicani, populi memorare fidelis,
 Pontificum benedic plebibus inde tuis.
 Rore tuo vernabit ager Hispanus abunde,
 Catholicamque colet tempus in omne fidem.
 Quam fera tempestas Phlegethontis turbine nulla
 Auferet ex linguis pectoribusque piis.
 Hei mihi! quam timeo ne nos malus implicet error,
 Demur et infandis gentibus opprobrio.
 Africa plena viris bellacibus arma minatur,
 Inque dies victrix gens Agarena furit.
 Ne meus iste metus sit verus, vindice Christo,
 Ora pro populis, optime p. pa, tuis.
 Ut Deus avertat nostra a cervice securim,
 Detque pius veniam, te lacrymante, reis.

EPITAPHIA SANCTO JULIANO TRIBUTA

IN CHRONICO PSEUDO-LUITPRANDI.

MONITUM.

De quatuor sequentibus epitaphiis, quorum miramur Nicolaum Antonium non meminisse, idem esto lec-
 toris judicium ac de præcedentibus carminibus, Julianum nostram illorum auctorem non esse, quem etsi
 multa epigrammata scripsisse constat, quippe qui in eo genere neque Eugenio neque Hildefonso ejus præde-
 cessoribus ac magistris cedebat, quibus et ingenio et eruditione æqualis existit, tamen veros et indubitatos
 Juliani versus nullos adhuc vidimus, siquidem ii, quos nunc edimus, postquam Tamaius de Vargas in suo
 exhibuit martyrologio, unius Pseudo-Luitprandi auctoritate et testimonio consistunt, cui vel vera narranti
 tuto vix credas. Præterquam quod insignes habent suppositionis notas, secundum præsertim ac quartum
 epitaphium, ut facile agnoscas fabulatoris ingenium. In illo enim Quirici episcopi, duos hujus nominis præ-
 sules satis cognitos, unum Barcinonensem, Toletanum alterum, confundens, ex duobus unum eundemque
 efficit Quiricum, qui primum ex abbate Agaliensi ad Barcinonensem cathedram assumptus, inde ad Toleta-
 nam translatus fuerit. Cum tamen ut egregie evincit P. Florez tom. V et XXIX Hispaniæ Sacræ, Barcino-
 nensis præsul, quocum magna fuit Hildefonso nostro consuetudo et amicitia, eodem ferme ac Hildefonso
 tempore obierit, circa ann. 667, aut paulo post, alter vero Toletanus sancto Hildefonso successerit, neque
 ante ann. 679 aut 680 mortuus sit. Denique Wambam regem, quem in Chronico suo ex Segoviensi diocesi
 ortum facit, in postremo epitaphio diaconum fuisse commentatur, antequam ad regnum assumeretur, sa-
 cerdoti in sacrificio ministrantem, Petrumque denominatum, quod nomen in regno deposuerit. Quæ omnia
 quam levia illa sint, et ridicula, temereque conficta, nemo non videt.

I.

In sepulcro sancti Hildefonsi.

Alfonsi jacet hoc corpus venerabile saxo,
 • Quo Toletana nihil terra tulit melius:
 Luciaque, et Stephanus clara de gente Gotthorum,
 Sed virtute magis nobilitante micat.
 Invenit juvenis portum, sæcloque relicto,
 Cœnobii cellas Agaliensis amat.

• In Martyrologio Joannis Tamajo de Salazar ad
 diem 23 Januarii deest hic versus cum sequenti, ita
 ut in eo sic legatur:

C Hincque Toletanam rapturæ præsul ad urbem,
 Cui fuit in votis sede latere sua.

II.

In sepulcro Quirici.

A^b Domino qui nomen habes pie, voce, Quirice,
 Et monachus, præsul Barcinonensis, ave.
 Agaliensis eras quondam sanctissimus abbas,
 Barcino te multum præsule gaudet ovans.

Alfonsi jacet hoc corpus venerabile saxo,
 Sed virtute magis nobilitate micat.

^b Kiricus a Græco κίριος dictus, quod interpreta-
 tur Dominus.